

פעם אחת הל תשעה באב להיות בשבת, ודחינוהו לתענית לאחר השבת, והתענינו בו — בעשירי בחדש — ולא השלמנוהו מפני שיום זה יום טוב שלנו היה.

ודייקנן כדי לאקשוויי: טעמא דלא השלמנוהו מפני שיום התענית עצמו, בשנה זו יום טוב היה, הא בכל שנה שהתענית היא בערב יום טוב היו משלימין, [ריטב"א].

וחזינן דמשלימין אפילו בזמן רבי אלעזר ברבי צדוק שהיה בדורו של רבן גמליאל [וכדתניא בביצה]?

אמר ומשני רבינא: שאני יום טוב זה שהוא יום טוב של דבריהם, שמתוך שמקילין בו עצמו ומתעניין בו תענית לשעות וכדחזינן שהתענו בו רק שלא השלימו, הקלו בו גם כן משלימין בו ערביות.

כלומר: כשהתענית בערב יום טוב [ריטב"א].

אבל שבת, הואיל ואין מתעניין בה שעות, אין משלימין בה ערביות "שהמשלים ערב שבת, מתענה במקצת שבת" [רש"י].

אמר רב יוסף — שחלה ושכח תלמודו — לא שמייע לי הא שמעתא דעולא, דהלכה כרבי יוסי משלימין.

אמר והזכיר ליה אביי: את אמרת ניהלן, ואהא אמרת ניהלן:

דתניא [בברייתא דמייתנין לעיל]: אין גזרין תענית על הציבור בראשי חדשים.

אמר רבי מאיר: אף על פי שאמר רבן גמליאל אין מפסיקין מודה היה שאין

ותניא: לאחר פטירתו של [רשב"ג] [רבן גמליאל] נכנס רבי יהושע להפר [לבטל] את דבריו של רבן גמליאל, ולומר שמשלימין [בתשעה באב שחל להיות בערב שבת, גאון יעקב].

עמד רבי יוחנן על רגליו, ואמר: הזי אנא דבתר רישא גופא אזיל. רואה אני שאחר הראש הולך הגוף. כלומר: צריכין אנו להלך אחר דברי הראשונים.

והרי כל ימיו של רבן גמליאל קבענו הלכה כמותו, עכשיו אתה מבקש לבטל דבריו?!

יהושע! אין שומעין לך, שכבר נקבעה הלכה כרבן גמליאל!

ולא היה אדם שערער בדבר כלום.

הרי חזינן, שהסכימו שאין משלימין ודלא כרבי יוסי?!

ומשנינן: בדורו של רבן גמליאל עבוד כרבן גמליאל וכדתניא בברייתא דמייתנין.

אבל בדורו של רבי יוסי — שהיה אחרי דורו של רבן גמליאל — עזבו דברי רבן גמליאל ועבוד כרבי יוסי.

והשתא תמהינן בהיפוך אברייתא: ואטו בדורו של רבן גמליאל עבוד כרבן גמליאל, שאין משלימין?!

והתניא: אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: אני (הייתי, אמנם בתורת חיים יישב הגירסא) מבני (סנאב) [סנאה, תוספות] בן בנימין [משפחה משבט בנימין שנפל להן גורל להקריב קרבן עצים — שמקריבין עצים על גבי המזבח — בעשרה באב, ויום טוב היה להם ביום זה לעולם].